

Rakvere Vabaduse Kooli õpilaste arengu toetamiseks kohaldavad erisused, tugiteenuste rakendamise kord

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Tuge vajavate õpilaste toetamine ja nõustamine on õpetajate ja tugispetsialistide poolt õpilastele pakutav abi, et toetada nende edasijõudmist ja/või ennetada väljalangevust koolist ning luua hariduslike erivajadustega õpilastele arenguks vajalikud võimalused.

1.2. Tugiteenuste korraldamisel lähtutakse riiklikest õigusaktidest, kooli õppekavast, lapsevanema nõusolekust ning käesolevast korrast.

1.3. Tugimeetmete kõrval võib rakendada ka mõjutusmeetmeid. Õpilastele rakendatavad mõjutusmeetmed ja nendest teavitamise kord on sätestatud dokumendis „Rakvere Vabaduse Kooli kodukord“, mis on avaldatud kooli kodulehel www.rakverevk.edu.ee.

1.4. Tugimeetmeid rakendatakse õpilasele, kes:

- 1) on jäänud klassikursust kordama;
- 2) on üle viidud järgmisse klassi mitterahuldava(te) tulemustega;
- 3) on lõpetanud trimestri või poolaasta mitterahuldavate tulemustega;
- 4) on jäänud mingil põhjusel kokkuvõtva hinde või hinnanguta (tunnistusel „0“);
- 5) vajab lisatuge õppekavas kirjeldatud õpitulemuste saavutamiseks;
- 6) ei valda piisavalt kooli õppekeelt;
- 7) on andekas;
- 8) on pikemaajaliselt koolist eemal viibinud haiguse või mõne muu põhjuse tõttu;
- 9) ei täida koolikohustust;
- 10) on emotsionaalsete ja/või käitumisprobleemidega;
- 11) on saanud koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel/otsuse.

1.5. Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamist ja rakendamist korraldab koolis erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEVKO), kes toetab ja juhendab õpetajat ning teeb õpetajale, vanemale, õppejuhile ja direktorile ettepanekud edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks ning järkevaks võrgustikutööks.

1.6. Tuge vajavatele õpilastele tagatakse võimalusel üldine, tõhustatud või eritugi. Üldine tugi

määratakse kooli poolt eripedagoogi ettepanekul (Lisa 1) ja vanema nõusolekul direktori käskkirjaga. Lapsevanemal on õigus kirjalikult keelduda kooli poolt soovitatud tugimeetmetest. Tõhustatud ja erituge rakendatakse vaid koolivälise nõustamismeeskonna otsusel.

1.7. Kool võib vajadusel õpilase jaoks teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppeprotsessis, kestvuses ja õppekeskkonnas.

1.8. Õpilaste kohta, kelle puhul rakendatakse tugimeetmeid, tehakse märge Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) ja/või Rakvere haridusteenuste haldamise süsteemi (ARNO). Õpilasele avatakse individuaalne arengu jälgimise kaart, mille avab HEVKO.

2. RAKENDATAVAD TUGIMEETMED

2.1. Andekatele õpilastele on järgmised toetusvõimalused:

- 1) individuaalne õppekava;
- 2) õppetöös keerukama raskusastmega ja ainekava laiendavate ülesannete andmine;
- 3) olümpiaadidel, konkurssides, huvikoolides ja -ringides osalemine;
- 4) projektiõppe rakendamine.

2.2. Rakvere Vabaduse Koolis rakendatakse õpilastele õppekava nõuetele vastavate õpitulemuste saavutamiseks järgmisi üldise toe meetmeid:

- 1) aineõpetaja konsultatsioon ja õpiabitund;
- 2) õpiabirühm;
- 3) õpirühm;
- 4) tasemerühm;
- 5) pikapäevarühm;
- 6) logopeedi teenus;
- 7) eripedagoogi teenus;
- 8) individuaalne õppekava (IÕK);
- 9) abiõpetaja;
- 10) sotsiaalpedagoogi teenus;
- 11) psühholoogi teenus.

2.3. Õpilastele, kellele on koolivälise nõustamismeeskonna otsusel määratud tõhustatud või eritugi, rakendatakse vajadusel ja võimalusel täiendavaid tugiteenuseid:

- 1) õpe eriklassis (vabade õpilaskohtade olemasolul);
- 2) õpiabi;
- 3) tasemerühm;
- 4) eripedagoogi nõustamine;
- 5) logopeedi teenus;
- 6) sotsiaalpedagoogi teenus;
- 7) psühholoogi teenus.

2.4. Juhul kui õpilane pole kasutanud talle määratud tugimeetmeid ja -teenuseid, teavitatakse sellest koheselt lapsevanemat aineõpetaja ja klassijuhatajaga koostöös.

2.5. Kui koolipoolne toetamine ja nõustamine ei ole viinud soovitud tulemuseni, kaasatakse koostöös lapsevanemaga koolivälised tugispetsialistid.

3. TUGIMEETMETE KIRJELDUS

3.1. Aineõpetaja konsultatsioon ja õpiabitund

- 1) Õpilastel on võimalik abi saamiseks kasutada individuaal- ja rühmakonsultatsioonide võimalust (aineõpetuse üksikküsimused, õpiabi ja üldteadmiste omandamine, andekatele suunatud lisaõpe jms).
- 2) Konsultatsioonitundides osalemine võimaldab õpilasel, kellel on tekkinud ajutine mahajäämus, saavutada eeldatavad õpitulemused.
- 3) Iga aineõpetaja viib vähemalt üks kord nädalas läbi ainekonsultatsiooni tundide välisel ajal, mis sobib kõigile tema õpetatavate klasside õpilastele. Konsultatsioonitundide ajakava on kooli kodulehel, õpilaste infostendil ning eKoolis/**Stuudiumis**.

3.2. Õpiabirühm

- 1) Eesti keele ja matemaatika õpiabirühma eesmärgiks on toetada 1. – 9. klassi õpilasi, kellel on ajutised või püsivad ainealased õpiraskused, välja kujunemata õpioskused ning kes vajavad õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.
- 2) Eripedagoog koostöös aineõpetaja(te)ga selgitab välja õpilaste õpiabi vajaduse.
- 3) Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Erandjuhul võib õpiabi läbi viia ka enne või pärast õppetunde. Õpiabirühma tunnid kantakse eKoolis/**Stuudiumi** päevikusse.
- 4) Õpiabirühma rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek (Lisa 1), rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

3.3. Tasemerühm

- 1) Õpilasele vajaliku toe pakkumiseks võib moodustada matemaatika tasemerühmi 4.-9. klassiharidusliku erivajadusega ja/või püsiva ainealase õpiraskusega õpilastele.
- 2) Tasemerühma rakendamise aluseks on HEVKO soovitus ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitus/otsus ja/või koolivälise erispetsialisti soovitus.
- 3) Tasemerühma tunnid kantakse eKoolis/**Stuudiumi** päevikusse.
- 4) Tasemerühma rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek (Lisa 1), rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

3.4. Õpirühm

- 1) Õpirühma eesmärk on toetada 3.-5. klassi õpilasi, kellel ei ole väljakujunenud iseseisvaid õpiharjumusi- ja oskusi või kellel puudub järjepidev kodune toetus, mis võimaldaks

eesmärgistatud õppimist.

- 2) Õpirühmas võimaldatakse pedagoogilist juhendamist ja suunamist koduste õpiülesannete täitmisel.
- 3) 3.-5. klassi õpirühma tööd suunab abiõpetaja, kes teeb koostööd klassijuhataja ja aineõpetajatega lähtudes õpilase vajadustest. Õpilaste individualiseeritud juhendamine toimub pärast tunde.
- 4) Õpirühma tunnid kantakse eKoolis/**Stuudiumi** päevikusse.
- 5) Õpirühma rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek (Lisa 1), rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

3.5. Logopeediline õpiabirühm

- 1) Logopeedi ülesandeks on õpilase kommunikatsioonivõime hindamine, kommunikatsioonihäiretega õpilaste väljaselgitamine, nende suulise ja kirjaliku kõne arengu toetamine ning neile sobiva suhtluskeskkonna soovitamine; õpetajate toetamine õpilaste kommunikatsioonivõime arendamisel, taastamisel ning kompenseerimisel.
- 2) Logopeedilist õpiabi rakendatakse 1.-5. klassi õpilastele, kelle suuline ja kirjalik kõne arenevad eakohasega võrreldes aeglasemalt või raskendatult. Logopeed toetab õpilase arengut, aidates kaasa kõne valdkondade arengule, mis on vajalikud õppekava omandamiseks.
- 3) Lähtudes õpilase kõne erivajadusest, raskusastmest, võimetest, vajadusest ja keskkonnast valib logopeed sobilikud meetodid ja vormid (rühmas või individuaalselt), teeb ettepanekud logopeedilise abi ja mahu sageduse määramisel.
- 4) Logopeedilise õpiabirühma rakendamise aluseks on läbi viidud diagnoosetteütused ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitus/otsus.
- 5) Logopeedilise õpiabirühma tunnid toimuvad eesti keele või kirjanduse tunni ajal. Erandjuhul võib logopeedilist õpiabi läbi viia ka enne või pärast õppetunde.
- 6) Logopeed analüüsib ning dokumenteerib töötulemusi vastavalt õigusaktides sätestatule ja haridusametuse töökorrale.
- 7) Logopeedilise õpiabi rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek (Lisa 1), rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

3.6. Eripedagoogi teenus

- 1) Tuge vajavate õpilaste nõustamise eesmärgiks on õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugimeeskonna liikmete, õpetajate ning lapsevanematega.

2) Eripedagoog teeb lapsevanemale tema lapse õppe ja arengu toetamise eesmärgil ettepanekuid täiendavate uuringute läbiviimiseks ning vajadusel korraldab kooliväliste spetsialistide toe ja nõustamise.

3) Eripedagoog koordineerib hariduslike erivajadusega õpilastega seotud dokumentatsiooni täitmist.

3.7. Sotsiaalpedagoogi teenus

1) Sotsiaalpedagoogi nõustamise eesmärk on kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilase tegutsemisvõime ja toimetuleku toetamine koostöös õpilast ümbritseva võrgustikuga. Sotsiaalpedagoog on õpilase sotsialiseerumisprotsessi toetaja.

2) Koostöös klassijuhatajate ja aineõpetajatega nõustab sotsiaalpedagoog tuge vajavaid õpilasi, hindab ressursse ja riske. Tegeleb koolikohustust mittetäitvate õpilaste ja nende peredega. Korraldab võrgustikutööd kooliväliste spetsialistidega ja kohaliku omavalitsusega.

3.8. Psühholoogi teenus

3) Koolipsühholoogi nõustamise eesmärk on õpilaste arengut mõjutavate tegurite hindamine ja õpilase arengu toetamine koostöös lapsevanemate ja kooli personaliga, kaasates vajadusel teiste erialade spetsialiste.

4) Koolipsühholoog nõustab õpilasi isikliku elu, õppetöö ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel.

5) Õpilase tugivõrgustikult kogutud info põhjal kavandab koolipsühholoog edasise tegevuskava, nõustab vajadusel lapsevanemaid ja kooli personali.

3.9. Abiõpetaja

1) Abiõpetaja töö eesmärgiks on toetada hariduslike erivajadustega õpilaste arengut. Abiõpetaja toetab 1. – 9. klassi õpilasi ainetunnis, erandjuhul kokkuleppel eripedagoogiga ainetunni toimumise ajal individuaaltunnis.

2) Abiõpetaja ülesanneteks on õpilaste toetamine õpiülesannete ja kooli kodukorra täitmisel, vajadusel abistab õpilasi õppekäikudel ja muudel õpilasüritustel.

3) Abiõpetaja lähtub õpilaste toetamisel aineõpetaja poolt antud ülesannetest, teeb aineõpetajatega koostööd tuge vajavate õpilaste toetamisel.

4) Abiõpetaja viib läbi 3.-5. klassi õpilaste individuaalset juhendamist õpirühmas.

3.10. Individuaalne õppekava (IÕK)

- 1) Individuaalne õppekava on riiklikes õppekavades sätestatud korras koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.
- 2) Individuaalne õppekava koostatakse juhul, kui õpilase arengu toetamiseks on vaja teha suuremaid muudatusi või kohandusi õppeajaks, õppesisus, õppeprotsessis ja/või õppekeskkonnas ning sellega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kahanemine või kasv.
- 3) Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:
  - õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
  - õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
  - õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
  - kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.
- 4) Õpilasele koostatud individuaalses õppekavas arvestatakse õppe-eesmärkide seadmisel ja hindamisel individuaalseid erisusi. Individuaalse õppekava rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek, rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.
- 5) Riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamist, asendamist või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamist saab individuaalses õppekavas rakendada ainult koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.
- 6) Individuaalse õppekava koostamist koordineerib HEVKO ning kaasab vajalikud õpetajad ja tugispetsialistid. IÕK koostamisse kaasatakse õpilane ja/või lapsevanem.
- 7) Individuaalse õppekava rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek (Lisa 4), rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

LISAD

LISA 1 Soovitus tugimeetme rakendamiseks

LISA 2 Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart

LISA 3 Individuaalse õppekava vorm

LISA 4 IÕK rakendamise nõusolek

LISA 1 Soovitus tugimeetme rakendamiseks

Lp lapsevanem!

Soovitame Teie lapsele ..... klass
..... õppeaastaks tugimeetmeid:

.....
.....

Vajame tugimeetme rakendamiseks Teie nõusolekut.

Olen tugimeetme rakendamisega nõus.

.....

(lapsevanema nimi ja allkiri)

..... (kuupäev)

Lapsevanema arvamus

.....
.....

Palun saatke vastus tagasi hiljemalt .....(kuupäev)

.....

Rakvere Vabaduse Kooli eripedagoog

.....

(kontaktandmed)

LISA 2 Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart

I TASAND

ÜLDANDMED ÕPILASE KOHTA

Nimi:

Sünniaeg:

Kool: Rakvere Vabaduse Kool

Klass:

Kodune keel(ed):

Kaardi avamise aeg:

ÕPILUGU (sh koolivalmidus)

--

ÕPILASE INDIVIDUAALSUSE MÄRKAMINE JA ESMANE TOETAMINE

1. Õpilase huvid ja motivatsioon

--

2. Õpitegevus, õpioskused ja tunnetustegevus, enesetunnetus

--

3. Suhtlemine ja käitumine koolis, emotsionaalne seisund

--

KOKKUVÕTE ÕPITEGEVUSEST JA KÄITUMISEST

Lapse tugevad küljed	Arendamist vajavad küljed

PEDAGOOGILISED SOOVITUSED

--

Lapsevanema arvamus lapse õppimisest ja toimetulekust (arenguvestlusest lähtuvalt).

--

Õpilase arvamus oma õppimisest ja toimetulekust.

--

Kokkulepe õpetaja, lapse ja lapsevanema vahel.

--

II TASAND

1. Klassi- ja aineõpetajate tähelepanekud ja soovitused

Õppeained (õpetaja nimi)	Lapse arengu tugevad küljed	Arendamist vajavad küljed, soovitused
Eesti keel		
Matemaatika		
Kunstiõpetus		
Tööõpetus/ Käsitöö/ Tehnoloogia		
Loodusõpetus		
Inimeseõpetus/ Ühiskonnaõpetus		
Kehaline kasvatus		
Muusikaõpetus		

2. Logopeedilise uuringu tulemused ja soovitused

--

3. Teiste spetsialistide arvamused ja soovitused

--

4. Lapsevanema arvamus

--

5. Kokkuvõte ja soovitus tugiteenuste rakendamiseks.

--

6. Rakendatavad tugiteenused

Tugiteenus	Tugiteenuse osutajad

7. Rakendatud tugiteenus(t)e tulemuslikkus

Tugiteenuse osutaja	Hinnang	Soovitused

8. Kohtumised, ümarlauad. Kokkuvõte ja soovitused täiendavateks uuringuteks.

--

III TASAND

1. Haridusasutuseväliste spetsialistide/komisjonide soovitused

Komisjon/spetsialist	Soovitused

2. Otsus soovitatud õppekava rakendamise ja vajalike tingimuste kohta koolis

--

3. Rakendatavad tegevused ja tulemuslikkus

Tegevus	Teostaja	Tulemus

4. Kokkuvõte ja ettepanekud

--

5. Kohtumised, ümarlauad. Kokkuvõte ja soovitused täiendavateks uuringuteks.

--

Kuupäev:

Eripedagoog

LISA 3 INDIVIDUAALSE ÕPPEKAVA VORM

1. Üldandmed

Õpilase nimi:

Sünniaeg:

Kool:

Klass:

2. IÕK rakendamise põhjused (märgi ristiga)

	Põhjused
	andekus
	õpiraskused
	ajutine õpiraskus
	emotsionaal- ja käitumiskeskus
	tervislik seisund
	õppekeelest erinev kodune keel
	koolivälise nõustamismeeskonna soovitus
	eriarsti soovitus
	õppekava vahetus
	lapsevanema avaldus
	koduõpe lapsevanema soovil
	uussisserändaja
	välisriigist naasnud õpilane
	muu

3. IÕK koostamise aluseks olev põhikooli riiklik õppekava:

4. Individuaalse õppekavaga õpilasele määratavad õppetöö muudatused või õpikeskkonna kohandused (märgi ristiga)

	Muudatused või kohandused õppekeskkonnas
	Muudatused või kohandused õppe sisus (nt. õppematerjalide

	kohandamine, individuaalsete hindamisülesannete loomine)
	Muudatused või kohandused õppeprotsessis (nt. individuaalne juhendamine ainetunnis)
	Muudatused või kohandused õppe kestuses
	Muudatused või kohandused õppekoormuses
	Erisused õppevahenditele (erinevad abivahendid, abimaterjalid)
	Muudatused õpetaja poolt vastava klassiga töötamiseks koostatud töökavas
	Vähendatud õpitulemused ühes või mitmes õppeaines
	Logopeediline õpiabi
	Õpiabirühm
	Abiõpetaja juhendamine
	Tugiisiku teenus (kohalik omavalitus)
	Koolipsühholoogi nõustamine
	Sotsiaalpedagoogi nõustamine

5. Õpilasele rakendatavad tugimeetmed

Õppeaine	Rakendatavad tugimeetmed

6. Erisused õppekorralduses

Õppeaine	IÕK-s rakendatavad erisused

7. IÕK koostamise ja täitmisega seotud isikud ning nende kohustused (rakendatavad tugisüsteemid)

Nimi ja õppeaine/teenus	IÕK koostamise ja rakendamisega seotud ülesanded (täidab IÕK koostamisega seotud isik)

8. IÕK rakendamise periood:

9. IÕK-ga seotud dokumendid:

Kuupäev:

LISA 4

IÕK rakendamise nõusolek

Rakvere Vabaduse Kooli direktorile

AVALDUS

Palun võimaldada minu lapsele, ..., ... klass,
individuaalse õppekava rakendamist järgmistes ainetes:

.....
.....
.....

.....

(lapsevanema nimi)

.....

(allkiri)

.....

(kuupäev)